

Fot. M. Czechowicz

IZBA PAMIĘCI
STRZELECKA 8

OFERTA EDUKACYJNA IZBY PAMIĘCI STRZELECKA 8

2026 / 2027

Izba Pamięci Strzelecka 8 poświęcona jest więźniom aresztu NKWD i Wojewódzkiego Urzędu Bezpieczeństwa Publicznego w Warszawie. W kamienicy przy ulicy Strzeleckiej 8 w latach 1944–1945 mieściła się Kwatera Główna NKWD w Polsce. W latach 1945–1948 w budynku tym znajdował się areszt Wojewódzkiego Urzędu Bezpieczeństwa Publicznego. Dowodami przetrzymywania, brutalnego przesłuchiwania i mordowania żołnierzy polskiego podziemia antykomunistycznego w piwnicach kamienicy przy ulicy Strzeleckiej 8 są zachowane na ścianach inskrypcje, wyryte przez więźniów.

Lekcje i warsztaty

Izba Pamięci Strzelecka 8 zaprasza uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych do udziału w lekcjach:

- **stacjonarnych** – prowadzonych przez edukatorów w Izbie Pamięci Strzelecka 8
- **online** – prowadzonych za pomocą aplikacji Teams
- **mobilnych** – prowadzonych przez pracowników Izby Pamięci Strzelecka 8 w szkole (dotyczy szkół na terenie Mazowsza)

Pracownicy Izby Pamięci Strzelecka 8 prowadzą lekcje i warsztaty bezpłatnie na terenie Warszawy jak i całego Mazowsza. Lekcje trwają 45 minut i są zgodne z podstawą programową.

Kontakt:
Arkadiusz Serwa | arkadiusz.serwa@ipn.gov.pl | tel. (22) 270 15 42
Dawid Kiljański | dawid.kiljański@ipn.gov.pl | tel. (22) 270 15 41

Szkoła podstawowa

Tematy lekcji stacjonarnych dla uczniów klas 4–6

- „Dlaczego w piwnicach praskich straszy?" – lekcja z wykorzystaniem komiksu.
- Podrobiony życiorys – działalność Legalizacji Okręgu Wileńskiego AK w Warszawie (1945–1948) – lekcja z wykorzystaniem komiksu.

Tematy lekcji stacjonarnych dla uczniów klas 7–8

- „Śmierć naszym wybawieniem" – czyli o represjach komunistycznych na przykładzie kamienicy przy ulicy Strzeleckiej 8.
- Okupacja niemiecka na warszawskiej Pradze.
- O czym świadczą inskrypcje wyryte na ścianach piwnic w kamienicy przy ulicy Strzeleckiej 8?
- Przejęcie władzy przez komunistów w Polsce.
- „Czerwona mapa Warszawy" – miejsce represji i zbrodni komunistycznych.
- Postawy polskiego społeczeństwa wobec kształtowania się władzy komunistycznej.
- Być patriotą w czasach represji komunistycznych.

- „Żołnierze Wyklęci" – opór antykomunistyczny na Mazowszu w latach 1944–1953.
- Jak mieszkańcy stolicy przekazywali sobie informacje o działalności władz komunistycznych? – meldunki i ostrzeżenia dla mieszkańców Warszawy.

Tematy lekcji online

- Opór społeczny w Polsce wobec kształtowania się władzy komunistycznej.
- Antoni Żurowski – patriotą był...
- Jakie informacje kryją się w inskrypcjach w piwnicach w kamienicy przy Strzeleckiej 8?
- Śladami zbrodni komunistycznych – kamienica przy ulicy Strzeleckiej 8.
- Śladami zbrodni, czyli o miejscach represji w Polsce.
- Więźniowie aresztu NKWD przy ulicy Strzeleckiej 8.
- „Niepewny nasz los" – realia więziennego życia w aresztach NKWD w komunistycznej Polsce.
- „Żołnierze Wyklęci" – opór antykomunistyczny w Polsce w latach 1944–1947.
- „Byłem więźniem aresztu NKWD przy ulicy Strzeleckiej 8" – wspomnienia osób przetrzymywanych w piwnicach kamienicy przy ulicy Strzeleckiej 8.

Tematy lekcji mobilnych

- „Śmierć naszym wybawieniem" – czyli o represjach komunistycznych na przykładzie kamienicy przy ulicy Strzeleckiej 8.
- O czym świadczą inskrypcje wyryte na ścianach piwnic w kamienicy przy ulicy Strzeleckiej 8?
- „Żołnierze Wyklęci" – opór antykomunistyczny na Mazowszu w latach 1944–1953.
- Czerwone miejsca na mapie Polski, czyli o zbrodniach komunistycznych.
- Postawy polskiego społeczeństwa wobec kształtowania się władzy komunistycznej.

Szkoła ponadpodstawowa

Tematy lekcji stacjonarnych

- Strzelecka 8 – zwyczajna kamienica z niezwyczajna historią.
- Okupacja niemiecka na warszawskiej Pradze.
- Co to są inskrypcje i czy mogą być dowodem zbrodni komunistycznych?
- Jak komuniści przejęli władzę w Polsce? – czyli o Ministerstwie Bezpieczeństwa Publicznego.
- „Czerwona mapa Warszawy" – skala i rodzaje zbrodni aparatu bezpieczeństwa w latach 1944–1947 na przykładzie stolicy.
- Społeczeństwo polskie w okresie represji komunistycznych.
- Żołnierze Niezłomni, Żołnierze Wyklęci – konspiratorzy powojennego podziemia niepodległościowego.
- Jak mieszkańcy stolicy przekazywali sobie informacje o działalności władz komunistycznych?

Tematy lekcji online

- Areszt, którego nigdy nie było... – czyli o kamienicy przy ulicy Strzeleckiej 8.
- Historia w inskrypcjach ukryta.
- Śladami zbrodni – czyli o miejscach represji w Polsce.
- Kamienica inna niż wszystkie – wspomnienia osób przetrzymywanych w areszcie przy ulicy Strzeleckiej 8.
- Zbrodnie komunistyczne w powojennej Polsce na przykładzie kamienicy przy ulicy Strzeleckiej 8.
- Realia życia więziennego w areszcie NKWD przy ulicy Strzeleckiej 8.
- „Czerwona mapa Warszawy" – miejsca represji komunistycznych w Warszawie.
- Formy oporu polskiego społeczeństwa wobec represji komunistycznych.

Tematy lekcji mobilnych

- Strzelecka 8 – zwyczajna kamienica z niezwyczajną historią.
- Czy inskrypcje mogą być dowodem zbrodni komunistycznych?
- „Cierpimy za Polskę" – czyli o represjach komunistycznych na przykładzie kamienicy przy ulicy Strzelecka 8.
- Żołnierze Niezłomni, Żołnierze Wyklęci – działacze powojennego podziemia niepodległościowego.
- Postawy Polaków patriotów wobec władz antykomunistycznych.

Projekty i konkursy

Izba Pamięci Strzelecka 8 co roku organizuje konkursy ogólnopolskie i regionalne związane z historią Polski XX wieku z uwzględnieniem Warszawy i Mazowsza. Konkursy adresowane są do uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych.

Konkurs – Stefan Zbrożyna – społecznik, samorządowiec, konspirator

Konkurs ma charakter wojewódzki i obejmuje szkoły podstawowe z województwa mazowieckiego. Skierowany do uczniów klas IV–VIII. Celem konkursu jest zainteresowanie uczniów postacią Stefana Zbrożyny – działacza PPS-WRN, zastępcy delegata rządu na m.st. Warszawę, więźnia aresztu WUBP przy ul. Strzeleckiej 8. Konkurs ma charakter dwuetapowy. Jego pierwszy etap polega na rozwiązaniu testu wiedzy dotyczącego postaci Stefana Zbrożyny. W drugim zaś uczestnicy mają przygotować plan spaceru po miejscach związanych z osobą Stefana Zbrożyny.

Kontakt:
Dawid Kiljański | dawid.kiljanski@ipn.gov.pl | tel. (22) 270 15 41

Projekt – Dokumentaliści zbrodni

Projekt „Dokumentaliści zbrodni" ma charakter wojewódzki i obejmuje szkoły ponadpodstawowe z województwa mazowieckiego. Jego celem jest upowszechnienie wiedzy uczniów o zbrodniach komunistycznych w Polsce i historii Polski lat 1939–1956. Projekt trwa od listopada 2026 do czerwca 2027 roku. Uczestnicy projektu wezmą udział w trzech spotkaniach w Izbie Pamięci Strzelecka 8, w trakcie których poznają historię aresztu WUBP przy ul. Strzeleckiej 8 i zasady przygotowania scenariusza do teledysku utworu muzycznego. W ramach projektu odbędzie się konkurs polegający na napisaniu scenariusza do teledysku piosenki pt. *Śmierć naszym wybawieniem*.

Kontakt:
Arkadiusz Serwa | arkadiusz.serwa@ipn.gov.pl | tel. (22) 270 15 42

Spacer historyczny

Spacer historyczny prowadzony jest przez pracowników Izby Pamięci Strzelecka 8 po miejscach zbrodni komunistycznych na warszawskiej Pradze. Formuła spaceru jest skierowana zarówno do dzieci, młodzieży, jak i osób dorosłych, które chcą poznać historię lokalną okresu drugiej wojny światowej oraz lat powojennych. Trasa spaceru obejmuje: Izbę Pamięci Strzelecka 8, skwer i kamień pamiątkowy poświęcony płk. Antoniemu Żurowskiemu, pomnik „Ku czci pomordowanych w praskich więzieniach 1944–1956" na miejscu dawnego więzienia karno-śledczego „Toledo", a także siedziby NKWD i MBP przy ulicy Wileńskiej, Cyryla i Metodego oraz Jagiellońskiej.

Kontakt:
Arkadiusz Serwa | arkadiusz.serwa@ipn.gov.pl | tel. (22) 270 15 42

Na tropach zbrodni komunistycznych – zajęcia warsztatowe dla uczniów szkół ponadpodstawowych

Zajęcia warsztatowe skierowane są do uczniów szkół ponadpodstawowych. Celem warsztatów jest zapoznanie uczestników z tematyką zbrodni komunistycznych w Polsce po drugiej wojnie światowej. W trakcie zajęć uczniowie poznają miejsca represji znajdujące się w różnych częściach Polski i osoby z nimi związane.

Kontakt:
Dawid Kiljański | dawid.kiljanski@ipn.gov.pl | tel. (22) 270 15 41

Konkursy i seminaria
dla nauczycieli

Konkurs

- **„Trudna Pamięć”** – VII edycja ogólnopolskiego konkursu na scenariusz lekcji historii o zbrodniach komunistycznych. Najlepsze scenariusze lekcji dla szkół podstawowych i ponadpodstawowych wejdą w skład pakietu materiałów edukacyjnych dla nauczycieli.

Kontakt:
dr Marta Milewska | marta.milewska@ipn.gov.pl | (22) 270 15 37

Seminarium

- **„Miejsca pamięci formą kształtowania postaw społecznych i patriotycznych”** – seminarium dla nauczycieli dotyczące przygotowania uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych do wizyty w miejscach pamięci.

Kontakt:
dr Marta Milewska | marta.milewska@ipn.gov.pl | (22) 270 15 37